

Tres Tossals

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Valls de Torroella
Emplaçament Ctra. C-55, sortida Súria Nord. Pista de grava N-W 300 m i sender direcció est.
Alçada: 443

Coordenades:

Latitud: 41.84197
Longitud: 1.73092
UTM Est (X): 394637
UTM Nord (Y): 4633009

Classificació

Número de fitxa 08229 - 438
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Edats dels Metalls Neolític Prehistòric
Segle XXV-XVI aC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En els darrers anys s'ha erosionat i malmès
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: CC.AA. 1601
Generalitat i altres inventaris
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08229A014000070000MZ
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 26/10/2017 - 02:00

Descripció

Roca amb inscultures o gravats megalítics en el lloc anomenat Tres Tossals. El jaciment s'emplaça en un petit replà a la part alta del vessant de ponent del puig dels Tres Tossals, en un context de bosc de pi. Es pot considerar tal vegada la mostra més destacada d'art rupestre del Bages. Els gravats es troben en el bloc superior d'un conjunt de roques sedimentàries. Consisteixen en un seguit de línies laberíntiques que descriuen un dibuix abstracte que uneix tres cassoles (dues de planta circular i una de tendència rectangular), i que acaba en una mena d'espina de peix o espiga invertida. Per la tipologia d'aquests gravats podrien ser atribuïts, amb reserves, al període comprès entre el neolític final i el bronze inicial.

Les anomenades inscultures megalítiques són un dels fenòmens arqueològics que ha donat peu a una més àmplia diversitat d'interpretacions i que s'ha atribuït també a un ampli ventall de possibilitats cronològiques (ja siguin anteriors, contemporànies o posteriors al megalitisme). També han estat molt presents en les tradicions populars i el folklore. Algunes de les interpretacions que s'han donat són: decoració o simbolisme associat als megàlits, funcions rituals diverses (ofrenes, libacions...), cultes de fertilitat, per recollir aigua de la pluja, marques del territori, mapes astronòmics... Pel que fa a la cronologia, Albert Fàbrega s'inclina per relacionar els gravats dels Tres Tossals amb el fenomen megalític i, probablement, amb els inicis de l'edat del Bronze, ja que a Catalunya sembla que gairebé totes les cassoles i reguerons són contemporanis de dolmens i menhirs.

Història

La troballa d'aquest jaciment es va fer el 1982, després d'uns incendis, per part del veí de Súria Josep Rodríguez i el van donar a conèixer membres del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí (FAES); concretament, Ramon Camprubí i Antoni García. Tot i això, Albert FÀBREGA (2002: 16) considera que aquest element megalític podria haver estat al·ludit indirectament en una Història de Catalunya escrita per Antoni Aulèstia l'any 1887, quan fa referència a les hipotètiques arrels orientals del nom de Súria. L'agost de 1988, amb motiu de la construcció de la carretera de Súria a Palà, s'hi va fer una prospecció d'urgència dirigida per J.M. Defaus i Eduard Sánchez. El febrer de l'any 2000 membres del GESEART (Grup Empordanès de Salvaguarda i Estudi de l'Arquitectura Rural i Tradicional) i del Centre Excursionista de Súria van realitzar una còpia del gravat mitjançant un procés força complex en tres fases (calc, digitalització i traçat), de manera que van obtenir una imatge digitalitzada força precisa del gravat, publicada en un article a la revista Dovella (FÀBREGA, 2002).

Bibliografia

- CAMPRUBÍ, R (1981). "Descobriments d'un nou monument megalític al Bages". Dovella, núm. 11 (desembre 1981), p. 41-44.
- CAMPRUBÍ, R.; GARCIA, A (1982). Monument megalític "Els Tres Tossals". Insultures a Sant Mateu de Bages. Sallent, Estudi del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí.
- FÀBREGA, A (2002). "Les inscultures dels Tres Tossals". Dovella. Núm. 76 (Estiu 2002), p. 15-25.
- SÁNCHEZ, E. (1988): Memòria sobre les prospeccions realitzades a la carretera nova de Súria i a les variants de l'eix del Llobregat (Bages-Berguedà), 1988. Arxiu Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Núm. Reg. 1238.

